

آپدیت تیر ۱۴۰۵

بررسی ویژه تله‌های تستی

نکات مهم

خلاصه

خلاصه کتاب حقوق بیمه

ناشر: سمت (نویسنده: دکتر ایرج بابایی)
منبع اصلی | دانشجویان دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاه‌ها

مناسب برای رشته‌های //
حقوق و سایر رشته‌های مرتبط

نویسنده جزوه //
تیم تالیف بژیک

نوع فایل //
خلاصه میکرو طبقه‌بندی شده

کیفیت //
تضمین ۱۰۰٪ مطالب

۲

ساعت مطالعه

۱۰۰٪

پوشش نکات

۲۱

صفحه مفید

فصل دوم: اصول و عناصر مشترک عقود بیمه

بخش اول: ریسک موضوع بیمه

الف) تعریف

در حقوق بیمه، ریسک مفهومی کلیدی است و به مفهوم احتمال وقوع یک حادثه در آینده (مانند آتش‌سوزی و تصادفات) می‌باشد، لذا حوادثی که قبلاً تحقق یافته‌اند فاقد جنبه احتمالی بوده و قابل بیمه نیستند.

ب) مشخصات ریسک به عنوان موضوع عقد بیمه

- ✓ موضوع عقد بیمه خطر یا ریسک تحقق حادثه است که جنبه اتفاقی بودن آن از عدم اطمینان وقوع، و جنبه واقعی بودن آن از امکان وقوع استنتاج می‌شود.
- ✓ هرگاه معلوم شود خطری قبل از عقد قرارداد واقع شده است، قرارداد بیمه باطل و بی‌اثر خواهد بود و ریسک موضوع عقد الزاماً باید مشروع باشد.

دقت کنید: خسارات ناشی از فعالیت‌های نامشروع قابلیت بیمه ندارند، اما خسارات ناشی از جرم غیرعمد می‌تواند تحت پوشش بیمه مسئولیت قرار گیرد.

تعیین ریسک موضوع بیمه: اعلام ریسک

- ✓ اعلام دقیق ریسک‌های موضوع بیمه از عمده‌ترین تعهدات بیمه‌گذار محسوب می‌شود که به بیمه‌گر اجازه برآورد حق بیمه و اجرای قرارداد را می‌دهد.

اعلام ریسک توسط بیمه‌گذار در هنگام انعقاد قرارداد بیمه

- ✓ اعلام ریسک اصولاً با پاسخ دقیق مشتری به پرسش‌نامه‌های تهیه‌شده صورت می‌گیرد، به نحوی که معنای آن روشن بوده و تفاسیر متفاوتی ایجاد نکند.

اعلام تشدید ریسک در طول اجرای عقد بیمه

- ✓ با تغییر شرایط و تشدید خطرات، پوشش بیمه ایجاب می‌نماید که بیمه‌گذار شرایط جدید را مطلع ساخته و قرارداد با آن سازگار شود؛ توجه: این فایل رایگان نیست و منحصر برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو،

بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و حرام و حق الناس می باشد.

نکته مهم: توجه لزوم اعلام تشدید خطرات، در مورد بیمه اشخاص و به خصوص بیمه عمر موردی ندارد.

مفهوم تشدید ریسک:

- ✓ قانون‌گذار تشدید را به مواردی اطلاق نموده که کیفیت موضوع طوری تغییر کند که اگر از ابتدا موجود بود، بیمه‌گر با نرخ اولیه حاضر به انعقاد قرارداد نمی‌شد.
- ✓ تغییر در ارزش مالی موضوع بیمه از مصادیق افزایش ریسک نبوده و موجب افزایش تعهدات و ریسک بیمه‌گر نخواهد بود.

مهلت اعلام تشدید خطر

- ✓ چنانچه موجبات تشدید خطر توسط خود بیمه‌گذار ایجاد شده باشد، وی مکلف است مراتب را بلافاصله به اطلاع بیمه‌گر برساند.
- ✓ اگر تشدید خطر در اثر عوامل دیگری غیر از عمل بیمه‌گذار صورت پذیرد، وی مکلف است ظرف ۱۰ روز از اطلاع خود مراتب را اعلام نماید.

آثار و عواقب اعلام تشدید خطر

- ✓ بیمه‌گر با اطلاع از تشدید خطر حق دارد اضافه حق بیمه پیشنهاد کند و در صورتی که بیمه‌گذار حاضر به قبول نشود، قرارداد را فسخ کند.
- ✓ در قانون ایران تصریحی به حق بیمه‌گر برای فسخ ابتدایی عقد به لحاظ تشدید خطر نشده و ماده ۱۶ تنها به حق پیشنهاد افزایش حق بیمه و فسخ در صورت عدم پذیرش اکتفا نموده است.

کاهش خطر

- ✓ کاهش یافتن خطرات موجب ضرر بیمه‌گذار از محل پرداخت اضافه حق بیمه می‌شود، اما در قانون ایران اجازه تقاضای تعدیل بیمه و عودت مبالغ اضافی به بیمه‌گذار داده نمی‌شود.

ضمانت اجرای عدم اعلام صحیح

- ✓ عدم رعایت تکالیف اعلام ریسک در صورتی که همراه با سوءنیت باشد موجب بطلان عقد، و در صورتی که بدون سوءنیت باشد موجب تعیین پوشش نسبی می‌گردد.

اعلام خلاف واقع عمدی

- ✓ اشتباهات ناشی از بی‌توجهی و غفلت بیمه‌گذار موجب بطلان عقد نمی‌شود، بلکه اعلام خلاف تنها در صورتی موجب بطلان است که ناشی از عمد و سوءنیت باشد.
- ✓ با کشف اعلام خلاف واقع عمدی، عقد بیمه از ابتدا باطل است و بیمه‌گر نه تنها تکلیفی به جبران خسارت ندارد، بلکه حق استرداد مبالغ پرداختی قبلی را نیز دارد.

ضمانت اجرای اعلام خلاف واقع غیرعمدی

- ✓ اگر مطلب اظهارنشده یا خلاف واقع بعد از حادثه معلوم شود، بیمه‌گر تنها مکلف به جبران نسبی خسارت به نسبت فرمول زیر خواهد بود:
- ✓
$$\text{تعهد بیمه‌گر در جبران خسارت} = \text{خسارت وارده} \times \frac{\text{حق بیمه دریافتی}}{\text{حق بیمه واقعی}}$$

ضمانت اجرای عدم اعلام تشدید ریسک در طول عقد بیمه

- ✓ وجود تکلیف قانونی ایجاب می‌کند ضمانت اجرای مناسبی برای آن وجود داشته باشد، والا تکلیف بدون ضمانت اجرایی امری لغو خواهد بود.

استثنای ریسک موضوع بیمه

- ✓ قانون بیمه مواردی همچون خطر جنگ، شورش و ایراد خسارت عمدی و خطای بیمه‌گذار را به عنوان استثنائات ریسک‌های قابل بیمه ذکر نموده است.
- ✓ استثنا شدن ریسک جنگ و شورش ریشه در علل تکنیکی دارد، زیرا بیمه نمی‌تواند خطراتی که به اندازه کافی توزیع نشده‌اند را به صورت عمومی پوشش دهد.

استثنای قانون ریسک بیمه‌ای که طرفین نمی‌توانند خلاف آن توافق نمایند: ایراد خسارت عمدی

- ✓ ایراد خسارت عمدی امری اتفاقی محسوب نمی‌شود و بیمه‌گر مطلقاً مسئول خسارات ناشی از تقصیر یا خطای مکارانه بیمه‌گذار نخواهد بود.

استثنای ایراد خسارت عمدی در زمینه بیمه‌های خسارت

- ✓ ایراد خسارت عمدی چنانچه مستقیماً ناشی از فعل بیمه‌گذار یا با دستور او صورت گیرد، از پوشش بیمه خارج است، هرچند در اشخاص حقوقی این امر متصور نیست.

تبصره: بیمه شخص ثالث وسایل نقلیه موتوری الزامی است و دارندگان مکلفند وسایل مذکور را در قبال خسارت بدنی و مالی تحت پوشش قرار دهند.

استثنای ایراد خسارت عمدی در زمینه بیمه اشخاص